

ВИМОГИ ГПК УКРАЇНИ, ПОРУШЕННЯ ЯКИХ СТАЛО ПІДСТАВОЮ ДЛЯ СКАСУВАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

- **Щодо нерозгляду судом частини доводів скарги на дії приватного виконавця;**
- **Якщо господарський суд, розглядаючи в межах справи про банкрутство (неплатоспроможність) спір про стягнення з боржника грошових коштів, встановить, що позивачем у такому спорі подано у справі про банкрутство (неплатоспроможність) боржника заяву з грошовими вимогами до боржника, суд має залишити такий позов без розгляду, а не закривати провадження у справі;**
- **Щодо неналежного та несвоєчасного повідомлення судом заявника про дату, час і місце судового розгляду заяви про заміну стягувача у виконавчому провадженні;**
- **Процесуальним наслідком пропуску строку на звернення із заявою про поворот виконання судового рішення є залишення такої заяви без розгляду, а не відмова у її задоволенні.**
- **Позовна вимога про закриття розділу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (як усунення правових наслідків незаконної реєстраційної дії) має немайновий характер, та підлягає оплаті судовим збором у розмірі, встановленому для позовних заяв немайнового характеру.**

Щодо нерозгляду судом частини доводів скарги на дії приватного виконавця

Постанова КГС ВС від 01.07.2025 у справі № 922/4313/23
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128594611>

Скасовуючи судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій про часткове задоволення скарги АТ “Оператор газорозподільної системи “Харківміськгаз” на дії приватного виконавця, і передаючи справу на новий розгляд до суду першої інстанції, Верховним Судом зазначено про те, що **суди попередніх інстанцій виходили з неможливості здійснення приватним виконавцем примусового виконання рішень щодо АТ “Харківміськгаз”, у тому числі відсутності підстав для відкриття виконавчого провадження 75378230, винесення постанов від 24.06.2024 про арешт коштів та майна боржника, та про зупинення вчинення виконавчих, та звернули увагу на те, що пункт 2 частини 2 статті 5 Закону України “Про виконавче провадження” не має будь-якої вказівки на те, що частка держави в розмірі більш, ніж 25% статутного капіталу, має належати їй лише на праві власності, а тому вказана норма може бути поширена, у тому числі, й на випадки тимчасового здійснення Національним агентством, як центральним органом виконавчої влади діяльності з управління корпоративними правами відповідної юридичної особи. Суди дійшли висновку, що оскільки наказ Господарського суду Харківської області від 14.06.2024 у справі № 922/4313/23 пред’явлено стягувачем до приватного виконавця з порушенням підвідомчості, є необхідним зобов’язати приватного виконавця виконавчого округу міста Києва Щербакова І. М. повернути стягувачу наказ без прийняття до виконання.**

Водночас, як свідчать матеріали справи у скарзі на дії приватного виконавця АТ “Харківміськгаз” також акцентувало увагу на тому, що приватний виконавець протиправно відкрив виконавче провадження не за місцем реєстрації позивача, а у виконавчому окрузі міста Києва, де позивач не зареєстрований та не має майна.

Суд першої інстанції, ухвалу якого залишено без змін після апеляційного перегляду, вказав на те, що у зв’язку із непідвідомчістю виконання наказу Господарського суду Харківської області від 14.06.2024 у справі № 922/4313/23 приватному виконавцю, **суд не розглядає доводи скарги в частині порушення правил щодо місця виконання та часткового зупинення виконавчих дій згідно з постановою від 24.06.2024 у виконавчому провадженні 75378230.**

Верховним Судом зазначено, що положення Закону “Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів” надають стягувачу право на власний розсуд обрати орган, що буде здійснювати примусове виконання, обираючи при цьому між державною виконавчою службою та приватними виконавцями, проте з урахуванням передбачених законом обмежень.

У частині 1 статті 27 Закону "Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів" та частині 2 статті 24 Закону "Про виконавче провадження" також передбачено право фізичних або юридичних осіб вільно обирати приватного виконавця з числа тих, відомості про яких внесено до Єдиного реєстру приватних виконавців України, з урахуванням суми стягнення та місця виконання рішення, визначених Законом "Про виконавче провадження".

Стаття 24 Закону "Про виконавче провадження" визначає місце відкриття виконавчого провадження та у частині 2 вказаної норми передбачено, що приватний виконавець приймає до виконання виконавчі документи за місцем проживання, перебування боржника – фізичної особи, за місцезнаходженням боржника – юридичної особи або за місцезнаходженням майна боржника.

Проте **суди попередніх інстанцій помилково дійшовши висновку про те, що у зв'язку із невідомістю виконання наказу суду у справі приватному виконавцю, не підлягають розгляду доводи скарги в частині порушення правил щодо місця виконання та часткового зупинення виконавчих дій у виконавчому провадженні 75378230, вказані положення законодавства не взяли до уваги, не встановили обставини щодо наявності/відсутності підстав у приватного виконавця виконавчого округу міста Києва Щербакова І. М. приймати на виконання судовий наказ, виданий Господарським судом Харківської області щодо стягнення з АТ "Харківміськгаз" грошових коштів, зокрема обставин щодо місцезнаходження боржника або його майна.**

Суди попередніх інстанцій не надали мотивованої оцінки всім аргументам, наведеним учасниками справи, не дослідили всіх доказів та доводів сторін в їх сукупності, не визначилися з характером спірних правовідносин, що унеможливило встановлення фактичних обставин, які мають значення для правильного вирішення справи, а тому оскаржувані судові рішення у справі підлягають скасуванню з направленням справи на новий розгляд до суду першої інстанції.

Якщо господарський суд, розглядаючи в межах справи про банкрутство (неплатоспроможність) спір про стягнення з боржника грошових коштів, встановить, що позивачем у такому спорі подано у справі про банкрутство (неплатоспроможність) боржника заяву з грошовими вимогами до боржника, суд має залишити такий позов без розгляду, а не закривати провадження у справі

Постанова СхАГС від 26.06.2025 у справі № 922/1072/23 (635/9127/19)

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128594611>

Суд першої інстанції, постановляючи ухвалу про закриття провадження у справі за позовом АТ КБ “ПриватБанк” до фізичної особи-1 та фізичної особи-2 про стягнення заборгованості за кредитним договором, виходив з того, що ухвалою цього ж суду від 21.09.2023 у межах справи **про неплатоспроможність фізичної особи-1 затверджено план реструктуризації її боргів перед АТ КБ “ПриватБанк”, який охоплює спірне зобов’язання за кредитним договором.** На підставі цього суд дійшов висновку про наявність процесуальних підстав для **закриття провадження** відповідно до пункту 3 частини 1 статті 231 ГПК України, **вказавши на тотожність предмета, підстав і сторін у справі** та посиляючись при цьому на пункт 2 частини 1 статті 175 ГПК України.

Колегія суддів апеляційної інстанції не погодилась з висновками суду першої інстанції, вважаючи їх передчасними та такими, що ґрунтуються на неправильному застосуванні норм процесуального права у системному зв’язку з приписами спеціального законодавства – Кодексу України з процедур банкрутства (КУзПБ).

Апеляційним судом зазначено, що згідно з частинами першою та другою статті 7 КУзПБ, всі спори, в яких стороною є боржник, щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство чи неплатоспроможність, мають розглядатися виключно у межах відповідної справи. До таких спорів належать, зокрема, вимоги з грошовими зобов’язаннями до боржника.

Ключове значення для правового розв’язання спору має частина четверта статті 7 КУзПБ, яка була введена Законом України №2971-IX від 20.03.2023. **Ця норма усунула наявну правову прогалину щодо юридичної долі позовів, які дублюють заявлені кредитором у межах справи про неплатоспроможність вимоги.** Частина 4 ст. 7 КУзПБ прямо встановлює:

“У разі якщо господарський суд, розглядаючи в межах справи про банкрутство (неплатоспроможність) спір про стягнення з боржника грошових коштів, встановить, що позивачем у такому спорі подано у справі про банкрутство (неплатоспроможність) боржника заяву з грошовими вимогами до боржника, господарський суд залишає такий позов без розгляду”.

Таким чином, законодавець визначив **єдино допустимий процесуальний наслідок** – залишення позову без розгляду, а не закриття провадження. Закриття провадження, як правовий інститут, пов'язане з виключенням можливості повторного звернення з тими самими вимогами, тоді як залишення позову без розгляду не позбавляє позивача такого права у разі зміни обставин (наприклад, невиконання боржником затвердженого плану реструктуризації).

Натомість **суд першої інстанції послався на правовий висновок Верховного Суду**, викладений у постанові від 20.12.2021 у справі №904/4455/19, де **в умовах відсутності тоді чинної частини 4 ст. 7 КУзПБ було зазначено, що такі позови підлягають закриттю**. Однак колегією суддів апеляційної інстанції наголошено, що:

- по-перше, вказана постанова ухвалена до внесення змін до законодавства, а отже, не враховує дію нової редакції ст. 7 КУзПБ;
- по-друге, з моменту набрання чинності Законом №2971-IX від 20.03.2023 практика застосування відповідної норми повинна враховувати її імперативний зміст: у разі наявності у справі про неплатоспроможність визнаних грошових вимог кредитора – справа підлягає залишенню без розгляду, а не закриттю.

З огляду на викладене, суд першої інстанції неправильно застосував п. 3 ч. 1 ст. 231 ГПК України, обравши неправильний процесуальний спосіб завершення провадження, що є суттєвим порушенням норм процесуального права та підставою для скасування ухвали в оскаржуваній частині.

Окремо колегія суддів звернула увагу на правовий статус другого відповідача – фізичної особи-2, який виступав поручителем за кредитним договором. В матеріалах справи наявні докази належного виконання боржником фізичною особою-1 затвердженого графіка погашення реструктуризованого зобов'язання, **що унеможлиблює наразі пред'явлення вимог до поручителя**. Згідно зі ст.ст. 553, 554 Цивільного кодексу України, обов'язок поручителя виникає лише у разі порушення основного зобов'язання боржником. У ситуації, коли зобов'язання виконується належним чином, відсутні підстави для солідарної відповідальності поручителя, а отже, відсутній предмет спору.

У зв'язку з цим, **суд першої інстанції обґрунтовано закриття провадження у справі в частині вимог до другого відповідача – фізичної особи-2 на підставі п. 2 ч. 1 ст. 231 ГПК України, як у справі, в якій відсутній предмет спору**.

З огляду на викладене, колегія суддів дійшла висновку, що суд першої інстанції неправомірно закриття провадження у справі щодо вимог до відповідача – фізичної особи-1, тоді як мав залишити позов без розгляду відповідно до приписів ч. 4 ст. 7 Кодексу України з процедур банкрутства. Таким чином, суд першої інстанції допустив неправильне застосування процесуального закону, що призвело до постановлення ухвали з порушенням норм процесуального права.

**Щодо неналежного та несвоєчасного повідомлення
судом заявника про дату, час і місце судового
розгляду заяви про заміну стягувача у виконавчому
провадженні**

Постанова СхАГС від 02.07.2025 у справі № 922/4269/20
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128781021>

Скасовуючи ухвалу суду першої інстанції про відмову у задоволенні заяви Харківської митниці про заміну сторони виконавчого провадження у справі № 922/4269/20, апеляційним судом, зокрема, зазначено про те, що згідно ч. 3 ст. 334 ГПК України **суд розглядає заяву про заміну сторони її правонаступником у десятиденний строк з дня її надходження до суду у судовому засіданні з повідомленням учасників справи та заінтересованих осіб.**

Виходячи із системного аналізу положень частин другої-четвертої статті 120, частин першої, другої статті 202, частин 3 статті 334, статті 242 ГПК України, належне повідомлення учасників справи про дату, час та місце розгляду справи є обов'язком суду, а відсутність на час проведення судового засідання в матеріалах справи доказів про належне повідомлення учасників справи про дату, час і місце розгляду справи - підставою для відкладення розгляду справи. При цьому розгляд справи за відсутності учасників справи та інших осіб є можливим лише у разі наявності у суду відомостей щодо належного повідомлення учасників справи та інших осіб про дату, час та місце судового засідання (подібний правовий висновок викладено у постанові Верховного Суду від 14.07.2021 зі справи № 918/1478/14).

Зазначено, що ухвалою господарського суду Харківської області від 20.05.2025 у даній справі №922/4269/20 заяву Харківської митниці про заміну сторони виконавчого провадження у справі № 922/4269/20 прийнято та **призначено до розгляду у судовому засіданні на 22.05.2025 о 13:20 год.**

Як вбачається з відомостей програми "Діловодство спеціалізованого суду" Харківська митниця має зареєстрований електронний кабінет в підсистемі "Електронний суд".

В свою чергу, **доказів направлення ухвали Господарського суду Харківської області від 20.05.2025 у справі № 922/4269/20 до електронного кабінету заявника в підсистемі "Електронного суду" матеріали справи не містять.**

Крім того, відповідно до наявного рекомендованого про вручення поштового відправлення за вих.№ 007160/3, **зазначену ухвалу було вручено заявнику 22.05.2025 (т. 2, а.с. 233), тобто в день проведеного судового засідання,** в якому постановлено оскаржувану ухвалу суду.

За таких обставин, колегією суддів апеляційного суду вказано, що судом першої інстанції не забезпеченого завчасне повідомлення заявника про час та місце розгляду поданої ним заяви. Місцевий суд всупереч встановленому ГПК України порядку неналежно та несвоєчасно повідомив заявника про дату, час і місце судового розгляду заяви про заміну стягувача у виконавчому провадженні, чим порушив право на участь у розгляді справи та можливість реалізації прав, визначених у Кодексі.

Процесуальним наслідком пропуску строку на звернення із заявою про поворот виконання судового рішення є залишення такої заяви без розгляду, а не відмова у її задоволенні

Постанова СхАГС від 26.06.2025 у справі № 922/1813/23
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128686168>

У своїй заяві про поворот виконання судового рішення заявник Окрема комендатура охорони і забезпечення Державної прикордонної служби України просила, зокрема, поновити строк на подання відповідної заяви.

В обґрунтування наявності підстав для поновлення строку на звернення із заявою про поворот виконання, заявник посилався на наступні обставини.

10.03.2025 Окрема комендатура охорони і забезпечення Державної прикордонної служби України (Військова частина 1498) **в межах річного строку з моменту вирішення спору**, а саме з моменту постанови Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 11.03.2024 (в основній справі про стягнення штрафних санкцій) та з моменту ухвали Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 11.03.2024 про відмову у відкритті касаційного провадження щодо оскарження постанови Східного апеляційного господарського суду від 30.01.2024, **звернулася із заявою про поворот виконання судового рішення** до Східного апеляційного господарського суду, яка зареєстрована апеляційним судом **11.03.2025**.

Ухвалою Східного апеляційного господарського суду від **17.03.2025** у справі №922/1813/23 заяву Окремої комендатури охорони і забезпечення Державної прикордонної служби України (Військова частина 1498) від 10.03.2025 про поворот виконання ухвали Господарського суду Харківської області від 30.11.2023 з урахуванням постанови Східного апеляційного господарського суду від 30.01.2024 у справі №922/1813/23 – повернуто без розгляду та **роз'яснено заявнику про його право звернутись з відповідною заявою до Господарського суду Харківської області**.

Також заявник зазначав про необхідність забезпечення права особи на доступ до суду, наявність об'єктивних перешкод для реалізації свого права на захист в період воєнного стану та вказав про завдання Державної прикордонної служби України як правоохоронного органу спеціального призначення.

Суд першої інстанції в оскаржуваній ухвалі **встановив, що заява** про поворот виконання судового рішення **подана з порушенням строку та дійшов висновку про відмову у задоволенні заяви** про поворот виконання. Водночас, колегія суддів зазначила, що **процесуальним наслідком пропуску строку на звернення із відповідною заявою є залишення останньої без розгляду**.

Дослідивши причини, наведені в обґрунтування поновлення пропущеного строку на подання заяви про поворот виконання, колегія суддів апеляційного суду зазначила, що основний спір у справі №922/1813/23 розглянуто Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду **11.03.2024**. Також **11.03.2024** постановлено ухвалу Верховним Судом у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у справі №922/1813/23, якою відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою ТОВ “Харківський завод засобів індивідуального захисту” на постанову Східного апеляційного господарського суду від 30.01.2024 та ухвалу Східного апеляційного господарського суду від 11.01.2024 про відкриття апеляційного провадження та призначення справи №922/1813/23 до розгляду.

Судом встановлено, що **вперше із заявою про поворот виконання та клопотанням про поновлення строку на її подання позивач звернувся до апеляційного господарського суду 10.03.2025, тобто в межах річного строку з моменту остаточних судових рішень у даній справі**. Натомість, ухвалою Східного апеляційного господарського суду **17.03.2025** заяву повернуто без розгляду та **роз’яснено заявнику про його право звернутись з відповідною заявою до Господарського суду Харківської області**.

18.03.2025, тобто на наступний день після повернення без розгляду первісної заяви, позивач звернувся до Господарського суду Харківської області із даною заявою про поворот виконання.

Апеляційним судом зазначено, що застосовуючи процесуальні норми, національні суди повинні уникати як надмірного формалізму, який може вплинути на справедливість провадження, так і надмірної гнучкості, яка призведе до анулювання вимог процесуального законодавства (див. рішення у справі Волчлі проти Франції (Walchli v. France), заява №35787/03, п. 29, від 26 липня 2007 року). При цьому, надмірний формалізм під час відмови у розгляді заяви скажника, суттєво обмежує його право на звернення до суду, що є порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (рішення ЄСПЛ від 08.12.2016 у справі “ТОВ “ФРІДА” проти України”).

Запровадження воєнного стану може бути підставою, яка повинна враховуватися судом при вирішенні питання щодо поновлення процесуального строку.

Відповідно до п. 6 Рекомендацій Ради судді України від 02.03.2022 рекомендовано виважено підходити до питань, пов’язаних з поверненням різного роду процесуальних документів, залишення їх без руху, встановлення різного роду строків, по можливості продовжувати їх щонайменше до закінчення воєнного стану.

З урахуванням вищевикладеного, колегія суддів зазначила, що **пропуск строку на звернення із заявою про поворот виконання є незначним**, а тому, за вказаних обставин справи та поточних умов здійснення правосуддя, з огляду на зазначені у клопотанні обставини розгляду даної справи та особливості правового статусу заявника, дію воєнного стану та території України, поновлення зазначеного строку не порушує принципу правової визначеності.

Позовна вимога про закриття розділу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (як усунення правових наслідків незаконної реєстраційної дії) має немайновий характер, та підлягає оплаті судовим збором у розмірі, встановленому для позовних заяв немайнового характеру

Постанова СхАГС від 03.07.2025 у справі № 922/861/25
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128813469>

Харківська міська рада звернулась до суду з позовом до ТОВ “АСІСТЕНТ ПЛЮС” в якому просила суд: **закрити розділ державного реєстру прав та реєстраційну справу на об’єкт нерухомого майна - нежитлову будівлю**, та зобов’язати ТОВ “АСІСТЕНТ ПЛЮС” звільнити земельну ділянку від цієї нежитлової будівлі.

Після відкриття провадження у справі, ухвалою Господарського суду Харківської області від 05.05.2025 позовну заяву залишено без руху з встановленням позивачеві 5-денного строку з дня вручення ухвали для усунення недоліків позовної заяви, а саме: подання до суду довідки про вартість спірного нерухомого майна (нежитлової будівлі) станом на дату звернення з позовом; доказів на підтвердження вартості спірного майна (нежитлової будівлі) із яких вбачається ціна позову та відповідний розмір судового збору; доплатити судовий збір за вимогу майнового характеру про закриття розділу державного реєстру прав та реєстраційну справу на об’єкт нерухомого майна (нежитлової будівлі), виходячи із ставок, визначених Законом України “Про судовий збір”.

Судом першої інстанції зазначено про те, що **вимога про закриття розділу державного реєстру прав та реєстраційну справу на об’єкт нерухомого майна (нежитлову будівлю) є вимогою майнового характеру**, адже правовим наслідком задоволення такої вимоги судом та виконання рішення суду є позбавлення відповідача права власності на нежитлову будівлю.

Ухвалою Господарського суду Харківської області від 13.05.2025 року у задоволенні клопотання Харківської міської ради про відстрочення сплати судового збору відмовлено, позовну заяву і додані до неї документи повернуто позивачеві.

Скасовуючи ухвалу суду першої інстанції про повернення позовної заяви, апеляційним судом зазначено про те, що судовий збір з позовної заяви про визнання права власності на майно, стягнення, витребування або повернення майна - як рухомих речей, так і нерухомості - визначається з урахуванням вартості спірного майна, тобто як зі спору майнового характеру.

Наявність вартісного, грошового вираження матеріально-правової вимоги позивача свідчить про її майновий характер, який має відображатися у ціні заявленого позову (п. 8.12 постанови Великої Палати Верховного Суду від 26.02.2019 у справі № 907/9/17, провадження № 12-76гс18).

Згідно висновків, викладених у постанові Великої Палати Верховного Суду від 25.08.2020 у справі № 910/13737/19, майновий позов (позовна вимога майнового характеру) - це вимога про захист права або інтересу, об’єктом якої є благо, що підлягає грошовій оцінці.

Натомість до позовних заяв немайнового характеру відносяться вимоги, які не підлягають вартісній оцінці. Під немайновим позовом слід розуміти вимогу про захист права або інтересу, об'єктом якої виступає благо, що не піддається грошовій оцінці.

Колегією суддів зазначено про те, що Харківською міською радою заявлено дві пов'язані між собою позовні вимоги: про закриття розділу Державного реєстру речових прав та реєстраційної справи на нежитлову будівлю, яка, на думку позивача, споруджена самочинно, та про зобов'язання звільнити земельну ділянку від цієї будівлі.

Тобто, суть спору полягає не в передачі чи відчуженні об'єкта нерухомості, а у відновленні прав власника земельної ділянки, який не може реалізувати своє право на володіння, користування або розпорядження земельною ділянкою внаслідок незаконної забудови. Вимоги спрямовані на усунення перешкод публічно-правового характеру, створених, на переконання позивача, незаконною державною реєстрацією речового права на майно, збудоване без дотримання вимог земельного законодавства.

Враховуючи це, колегія суддів дійшла висновку, що **вимога про закриття розділу Реєстру прав та реєстраційної справи не має самостійного грошового вираження, не є предметом цивільного обороту, не супроводжується стягненням коштів або передачею об'єкта, а тому не підлягає вартісній оцінці.**

Цю позицію підтверджує також постанова Великої Палати Верховного Суду від 15.11.2023 у справі № 916/1174/22, у якій зазначено, що факт самочинного будівництва порушує права власника земельної ділянки, незалежно від того, зареєстроване право власності на споруду чи ні. **Державна реєстрація права на самочинне будівництво не легітимізує таке будівництво та не надає законного права власності.** Судове рішення про знесення самочинно збудованого об'єкта є підставою для закриття відповідного розділу в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та реєстраційної справи.

Наведене спростовує твердження суду першої інстанції, що правовим наслідком задоволення вимоги про закриття розділу державного реєстру прав та реєстраційної справи на об'єкт нерухомого майна та виконання рішення суду є позбавлення відповідача права власності на спірний об'єкт нерухомого майна. Тобто, вимога не пов'язана з матеріальним відшкодуванням, а **стосується усунення правових наслідків незаконної реєстраційної дії, що виключає її майнову характеристику.**

Таким чином, суд першої інстанції дійшов помилкового висновку, що правовим наслідком задоволення вимоги про закриття розділу державного реєстру прав та реєстраційної справи на об'єкт нерухомого майна (нежитлову будівлю) та виконання рішення суду є позбавлення відповідача права власності на спірний об'єкт нерухомого майна, адже правовим наслідком задоволення такої вимоги, у поєднанні з вимогою про звільнення земельної ділянки комунальної форми власності від самочинно побудованого майна є відновлення порушеного права позивача на вільне розпорядження своєю землею.

Враховуючи викладене, апеляційний суд зазначив, що **вимога про закриття розділу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у цій справі має немайновий характер,** не підлягає вартісній оцінці та, відповідно, **підлягає оплаті судовим збором у фіксованому розмірі, встановленому для позовних заяв немайнового характеру.**

